

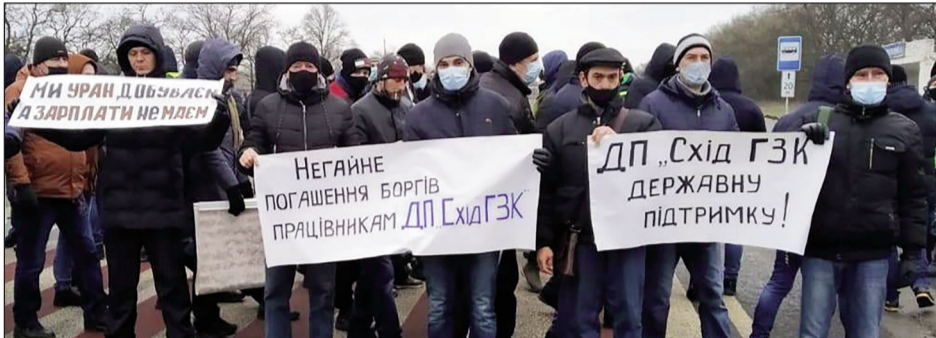

АТОМНИК України

№7 (1054) 18 лютого 2021 року
Заснована 1 грудня 2000 року

ГАЗЕТА ПРОФЕСІЙНОЇ СПІЛКИ
ПРАЦІВНИКІВ АТОМНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ ТА ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

ЗБЕРЕГТИ ДЕРЖАВНЕ СТРАТЕГІЧНЕ ПІДПРИЄМСТВО

Голова Атомпрофспілки Валерій МАТОВ: «Проблеми в атомно-промисловому комплексі рукотворні»

Як уже повідомлялося, 8-9 лютого Голова Атомпрофспілки Валерій Матов відвідав промислові майданчики Східного гірничо-збагачувального комбінату, взяв участь у розширеному засіданні профкому Новокостянтинівської та Інгульської шахт, зустрівся з народними депутатами та керівництвом області. Усі ці заходи спричинили пошук розв'язання проблем державного підприємства «СхідГЗК».

«На жаль, надкритична ситуація характерна сьогодні для всього атомно-промислового комплексу, — зазначив в інтерв'ю газеті «Атомник України» Валерій Матов. — І загрози для існування єдиного уранового підприємства в Україні, ефективної роботи Національної компанії «Енергоатом» створені рукотворно».

Валерій Олексійович Матов народився у м. Жовті Води, де розташоване ДП «СхідГЗК». Після закінчення профільного вишу, до кар'єри профспілковця, працював інженером-маркшейдером шахти «Північна» комбінату. Знає про виробничі процеси, що називається, «не з чужого голосу».

ДП НАЕК «Енергоатом»: з успішної Компанії — на збиткову

— В останні роки складається враження, що певні бізнес-групи, любляючи свої інтереси, доводять ДП «СхідГЗК» і ДП НАЕК «Енергоатом» до фази банкрутства. На це вказують різні дії за різних урядів, які тривають не перший місяць і навіть не перший рік. У випадку з державним підприємством «СхідГЗК» — це «хвороба хронічна» через багаторічне недофінансування виробничих процесів. У випадку ж з державним підприємством НАЕК «Енергоатом» урядові рішення спричинили «гостру хворобу», адже буквально за рік-два успішну Компанію перетворили на збиткову, з втратами майже на таку саму суму, яку становив до цього її прибуток. За три квартали 2020 року «Енергоатом» отримав чисті збитки на суму 5,3 мільярда гривень, тоді як у 2019 році — це було 3,8 млрд грн при-

бутку, у 2018-му — 4,6 млрд грн прибутку. Це багато про що говорить, і знаючі люди розуміють: штучна збитковість НАЕК у чийсь інтересах.

З появою нового напрямку в українському енергетичному секторі, так званих відновлюваних джерел, урядом надані для них такі пільгові умови і такі преференції, що це поставило в абсолютно нерівні з ними і несправедливі умови традиційну енергетику. Посудить самі, у загальному балансі виробітку електроенергії в Україні частка генерації ВДЕ становить усього до 7 відсотків. Але щодо цінової політики у сукупності ціна за «зелені кіловати» з вітрових та сонячних станцій у 8-9 разів більше, ніж отримує за свою продукцію атомна енергетика, частка якої у загальному балансі виробленої Україною електроенергії становить понад 50 відсотків!

(Закінчення на 2-й стор.)

Президенту України ЗЕЛЕНЬКОМУ В.О.

Вашим Указом від 29 січня 2021 року №35/2021 уведено в дію Рішення Ради національної безпеки і оборони України від 29 січня 2021 року «Про заходи з нейтралізації загроз у сфері атомної енергетики і промисловості».

Атомпрофспілка розуміє, що Ваш Указ та це Рішення РНБО зумовлені тим надзвичайним кризовим становищем, що є в атомно-енергетичному та промисловому комплексі України.

Через це й передбачено, що Кабінет Міністрів України повинен до 1 квітня 2021 року вжити вичерпних заходів щодо затвердження концепції державної цільової економічної програми розвитку атомно-промислового комплексу до 2026 року. В подальшому протягом шести місяців з метою збільшення виробництва уранового оксидного концентрату для повного забезпечення потреб вітчизняної атомної енергетики має бути прийнята державна цільова економічна програма розвитку атомно-промислового комплексу до 2026 року для забезпечення фінансування розвитку урановидобувного та уранопереробного державного підприємства «Східний гірничо-збагачувальний комбінат».

Але такий термін неприйнятний. Зараз уже не йдеться про розвиток підприємства. ДП «Східний гірничо-збагачувальний комбінат», фактично, не може далі функціонувати. Витрати на виробничу діяльність комбінату щомісячно становлять 300 млн грн, а кошти відсутні. Договірні зобов'язання ДП НАЕК «Енергоатом» перед ДП «СхідГЗК» за довгостроковим договором від 22.11.2019 року не можуть бути виконані через економічну неспроможність Компанії, причиною є низький рівень розрахунків за відпущену ДП НАЕК «Енергоатом» електричну енергію.

Одним із завдань держави є забезпечення беззбиткової діяльності стратегічних державних підприємств та збереження уранового виробництва в Україні. А вже СхідГЗК входить до десяти найбільших виробників урану (2% від світового видобутку) і є єдиним в Україні підприємством, яке забезпечує видобуток уранової руди і виробництво уранового оксидного концентрату (УОК). Комбінат забезпечує до 40% потреб в урановій сировині для фабрикації паливних збірок для українських атомних станцій.

Державницькі невідкладні рішення мають бути прийняті не лише стосовно ДП «СхідГЗК», а й стосовно ДП НАЕК «Енерго-

атом». В умовах діючого в Україні енергетичного перспектив на покращення економічного становища Енергокомпанії немає. Також, фактично, вже припинили діяльність відомі наукові установи. Без науки розвиток галузі неможливий.

Атомно-енергетичний та атомно-промисловий комплекс держави необхідно рятувати!

Тому Атомпрофспілка, яка, згідно із законодавством, представляє та захищає інтереси працівників цих підприємств, наполягає на терміновому розгляді на засіданні Ради національної безпеки і оборони України надзвичайного стану в атомній енергетиці та промисловості держави.

Трудові колективи вимагають роботу і заробітну плату, вони налаштовані рішуче обстоювати гарантовані Конституцією України свої трудові права. Атомпрофспілка, яка з часу свого створення намагається вирішувати проблеми шляхом пошуку конструктиву, наполягає на Вашому особистому втручанні, оскільки це не проблеми окремих підприємств. Це проблеми держави, всіх її громадян, невирішення яких має політичні, економічні, екологічні загрози, які неможливо буде виправити.

Щоб урятувати ДП «СхідГЗК», необхідна державна підтримка або залучення приватних інвестицій. Ціна на продукцію ДП «СхідГЗК» має бути економічно обґрунтованою для підприємства. Це вкрай важливо для життєдіяльності комбінату. Чекаючи виконання передбачених Рішенням РНБО від 29.01.2021 року заходів потрібно 11 місяців, тобто до бюджету 2022 року. Все це лише відтягує час. Підприємство за цей час припинить своє існування. Фінансова скрута нещадно руйнує його виробничі потужності, а кваліфіковані фахівці виїждять з країни.

Зважений підхід Міністерства енергетики міг би допомогти у стабілізації ситуації. Але зараз ДП «СхідГЗК» не відчуває зацікавленості в.о. міністра у забезпеченні стабільного розвитку підприємства, як невід'ємної складової енергетичної незалежності України. Скандальні заяви в.о. міністра про можливе закриття ДП «СхідГЗК» взагалі дестабілізують ситуацію, вкрай загострюють морально-психологічний клімат у колективах і дають підстави для сумнівів у перспективності подальшого розвитку урановидобувної промисловості.

Сподіваємося, що енергетична незалежність України буде підтверджена конкретними рішеннями.

Голова Атомпрофспілки **В.О. Матов**

Атомпрофспілка надіслала аналогічні звернення Прем'єр-міністру України Шмигалю Д.А., секретарю РНБО Україні Данілову О.М. та голові Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг Герусу А.М. Також звернення Президенту України надіслано від представників двох десятків підприємств та громадських організацій Кіровоградщини.

ЗВІТНІ КОНФЕРЕНЦІЇ ТРУДОВИХ КОЛЕКТИВІВ ТА ПРОФСПІЛКОВІ

Южно-Український енергокомплекс

У ВП «Южно-Українська АЕС» відбулися колдоговірна та звітна профспілкова конференції. Делегати від усіх цехів і підрозділів підприємства заслухали звіти в.о. генерального директора та голови профспілкового комітету, погодили акт перевірки виконання Колективного договору. Визнали його в цілому виконаним. Рішенням конференції затвердили оновлені правила внутрішнього трудового розпорядку та внесли до Колективного договору перелік професій зі шкідливими умовами праці, за яким передбачена безоплатна видача молока. Обрали делегатів на конференцію НАЕК «Енергоатом» та доручили їм підтримати пролонгацію Колективного договору Компанії на 2021–2022 роки.

Цього разу учасників конференції було удвічі менше, ніж зазвичай. Через карантинні обмеження визначили представництво делегатів — 1 від 100. Захід провели з дотриманням усіх правил безпеки: в масках та зі збереженням дистанції.

Перед початком засідання члени президії виконали прийомну місію — вручили нагороду начальнику зміни

енергоблока ЮУАЕС Юрію Парінову. За вагомих особистих внесок у забезпечення сталої роботи енергетики України, сумлінну працю та високий професіоналізм він удостоєний Почесної грамоти Кабінету Міністрів України.

Розпочали конференцію традиційно звітом адміністрації. В.о. генерального директора ВП ЮУАЕС Володимир Богатчук перелічив події, що характеризують 2020 рік: «Для нашого колективу, як і в цілому для Компанії, країни і навіть світу, цей рік був непростим. Та, попри виробничі виклики, які нам довелося пережити, він закарбується в пам'яті досягненнями, успіхами та отриманим досвідом. Вироблено 600 мільярдів кіловат-годин електроенергії з початку експлуатації енергокомплексу; активну зону реактора енергоблока №2 повністю завантажено паливом компанії «Westinghouse»; виконано реконструкцію системи регулювання турбіни енергоблока №2; вперше серед АЕС України проведено місію технічної підтримки ВАО АЕС за темою «Метод фокусних груп у практиці оцінювання культури безпеки»; вперше в Україні модернізовано проточну частину циліндра високого тиску турбіни; успішно завершено випробування системи збудження генератора енергоблока №3; вперше у світовій практиці на базі промайданчика виконано роботи з

відновлення експлуатаційних характеристик тепловидільних збірок «Westinghouse». Завдяки комплексу заходів вдалося мінімізувати ризики пандемії. Підприємство працювало стабільно. В енергоринку відпущено 18377,4 млн кВт-год. електроенергії, план з її виробництва виконано на 103,4%. Щодо зобов'язань перед трудовим колективом, які регламентовані колдоговором, адміністрація намагалася виконати їх сповна».

Протягом року забезпечувалася продуктивна зайнятість персоналу, підвищувалася його кваліфікація та професійна підготовка. Посадові оклади та тарифні ставки збільшувалися чотири рази. Порівняно з минулим роком середня заробітна плата зросла на 24% для промислового і на 28,9% для непромислового персоналу. Серед позитивних напрацювань — медичне страхування працівників коштом Компанії. «Проте треба наголосити на недоліках, — зауважив Володимир Богатчук. — Розділи колективного договору «Охорона праці» та «Житлово-побутове обслуговування» виконані не в повному обсязі. Недопоставка ЗІЗ на суму 8,5 млн грн., це серйозне недопрацювання, але вже до кінця лютого питання буде вирішено. Договори з постачальниками укладено».

(Закінчення на 3-й стор.)

ЗБЕРЕГТИ ДЕРЖАВНЕ СТРАТЕГІЧНЕ ПІДПРИЄМСТВО

Голова Атомпрофспілки Валерій МАТОВ:
«Проблеми в атомно-промисловому комплексі рукотворні»(Закінчення.
Початок на 1-й стор.)

Стурбованість у Атомпрофспілці спричинюють у цілому механізми розрахунку на ринку електроенергії. І ми про це постійно заявляємо. Сьогодні для НАЕК «Енергоатом» склалася надкритична ситуація у зв'язку зі значним нарощенням дебіторської заборгованості ДП «Гарантований покупець», якому Компанія реалізує електроенергію за так званим механізмом ПСО (спеціальні зобов'язання продавати електроенергію за зниженою ціною), ПрАТ НЕК «Укр-енерго» (реалізація електричної енергії для врегулювання небалансів). Нині загальна дебіторська заборгованість НАЕК «Енергоатом» перевищує 24 млрд гривень!

**ДП «СхідГЗК» — кинуте
напризволяще «державне дитя»**

— СхідГЗК, хоч і є державним підприємством, багато років є кинутим напризволяще «державним дитям» — без уваги і підтримки! Своїми силами реалізує проєкт з уведення в експлуатацію перспективного для України Новокозятинського уранового родовища. Усі витрати на новобуд СхідГЗК «тягнє» на собі, за рахунок кредитів, власних коштів будує, купує обладнання. Це значні витрати, які за тривалий період будівництва вимили усі обігові кошти комбінату, і це не дає змоги забезпечити ні належні умови праці, ні відповідну працю уранщиків зарплату. В цих умовах аж ніяк не йдеться про якусь підтримку діючих копалин і подальший розвиток уранового видобутку. Смолінська, Інгільська шахти вже не «першої свіжості», підходять до того етапу, коли їх робочий ресурс закінчується. За цим почнуться проблеми зняття їх з експлуатації, доведення цих промислових об'єктів до безпечного стану, вирішення низки екологічних проблем.

Значний занепад вітчизняної уранової галузі розпочався у 2017 році, коли НКРЕКП (Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики та комунальних послуг) ціну на урановий оксидний концентрат прив'язала до світових пропозицій на цей концентрат. При цьому ціна на уран, видобутий з українських шахт за такої методики, стала значно нижчою, ніж собівартість його видобутку. Треба розуміти, що в нас уран залягає в гранітних породах, і його добувають у шахтах з граніту блочним вибугованням, що значно здорожчує собівартість видобутої продукції. У деяких країнах уран залягає в м'яких ґрунтах, і його видобувають менш затратним методом підземного вибуговання.

НКРЕКП цього тоді не врахувала. Через нову методику цієї нацкомісії у формуванні ціни на ядерне паливо СхідГЗК у 2018 році скоротив чистий прибуток в 14,5 рази, недоотримав 1,4 млрд гривень! Комбінат обіцяли перекрити різницею між ціною та собівартістю виробництва державними дотаціями з бюджету. Але їх ніхто так і не дав. Встановлена ціна 80 доларів за кг урану за собівартості його 100-110 доларів за цей час призвела до того, що СхідГЗК «покладено на лопатки». Під зарплату понад рік виплата зарплати. Ми намаємося не допускати значну заборгованість, але вона є, місяць і більше, і виплачується такими мізерними частинами — тисяча-дві, що абсолютно не забезпечує ні потреби на харчування гірника, в якого чималі фізичні затрати, ні потреб на утримання його сім'ї. Трудовий колектив на протестних акціях, організованих Атомпрофспілкою у груд-

ні 2020 року під будівлями Кабінету Міністрів, Міністерства енергетики та Офісом Президента, відчайдушними діями з перекриття трас «вибивав» заборгованості у зарплаті.

**Про професіоналізм у галузі
й державницьку позицію**

— Ми розуміємо, на це вказують економісти передусім, що економіку підприємства можна побудувати, коли воно працює повноцінно, на проектну потужність, виконувє обсяги, що вирівнюють економічні показники. У світі всього 13 великих продуцентів урану, і всього три з них є рентабельними, інші — так чи інакше дотуються державами. Уряд України мав би також придумати схему, як саме компенсувати збитки українським гірникам-уранщикам, адже вони об'єктивно не можуть зменшити собівартість своєї продукції. Від Атомпрофспілки були численні звернення до Уряду, будувалися певні концепції і програми для того, щоб отримати державну підтримку у вигляді певних фінансових коштів у державному бюджеті. Такі кошти закладалися, наскільки я пам'ятаю, починаючи з 1996 року. Але вони реально на підприємство не надходили. У перші роки було держфінансування у межах 2-3 відсотків, сьогодні й цього немає, навіть на прикладі держбюджету минулого року. З великими потугами, ходінням, вибиванням, у держбюджеті була передбачена мізерна підтримка СхідГЗК у сумі 140 млн гривень. Але й ці кошти на комбінат не надійшли.

Ще й року не минуло, як мною, у червні 2020-го, було ініційовано проведення наради з в.о. міністра енергетики Ольгою Бушавцею на жовтоводському майданчику за участю представників трудових колективів усіх підприємств підприємства і народними депутатами регіону, з якими в Атомпрофспілці тісна співпраця. Йшлося про вироблення покрокових дій для зміни на краще ситуації в атомно-промисловому секторі. Було створено антикризовий штаб для виведення СхідГЗК з кризи, склався протокол дій, було окреслено чіткі терміни та виконавці. Тодішня очільниця міністерства Ольга Бушавець обіцяла взяти виконання протоколу під особистий контроль.

Але, на жаль, після тих відвідин і багатозначних її обіцянок, проблеми жодним чином не вирішувалися. Навпаки, ми отримали «за допомогою» в.о. міністра обмеження базового навантаження атомних електростанцій. По-заплановано були виведені в ремонт енергоблоки, хоча для цього має бути підготовчий період. Водночас зросло виробництво відновленої енергії та електроенергії на теплових електростанціях, більшість із яких належить бізнесмену Рінату Ахметову, хоча тепла енергія і енергія ВДЕ є набагато дорожчою, ніж атомна. Атомний тариф порівняно з тепловиками становить співвідношення 1 до 3 — кВт атомної електроенергії коштує 56 копійок, а «зелений тариф» — 4 грн 45 коп. Атомники мають достатній ресурс, але електроенергія сьогодні чомусь закуповується у Білорусі та Росії.

Питання в галузі мають вирішувати професіонали, а не політично заангажовані міністри, і не міністри, далекі від проблематики атомно-промислового комплексу.

На жаль, і адміністрація комбінату вдається до простих рішень — скорочує штат працівників. Атомпрофспілка щоразу відстоювала колектив комбінату. Уранове підприємство в Україні — це специфічні підрозділи, розташовані не в

столиці чи інших великих містах, багатих на пропозиції зайнятості. Від благополуччя підприємства залежить благополуччя уранового регіону.

У 2018 році, коли наказом адміністрації було передбачено ліквідацію зі структури та штатного розпису 7 підрозділів, Атомпрофспілка та первинна профспілкова організація ДП «СхідГЗК» використали всі надані законом, Галузеву угодою та колективним договором ДП «СхідГЗК» права та засоби, і домоглися скасування розпорядження адміністрації «Про вручення працівникам підприємства попередження про вивільнення».

**Зберегти стратегічно
важливу галузь**

— Урановидобувну галузь України потрібно зберегти як стратегічну. Ми розуміємо, що держава в цьому плані нам матеріально не допоможе. Тому Атомпрофспілка ініціює питання про інтегрування ДП «СхідГЗК» у структуру ДП НАЕК «Енергоатом», побудову вертикально інтегрованої системи в атомно-промисловому комплексі: від видобутку урану, його збагачення — до вироблення електроенергії. Таке рішення, зрештою, на вимогу Атомпрофспілки Уряд уже схвалював у липні 2019 року, проте до реалізації його тоді так і не дійшло.

Приєднання СхідГЗК до НАЕК «Енергоатом» дасть змогу зберегти урановидобувну та уранопереробну галузі, забезпечувати на 100% потреби українських АЕС і знизити ціну на уран. У складі НАЕК собівартість уранової продукції Східного ГЗК зменшиться за рахунок зниження ціни на закупівлю електроенергії, оптимізації інших процесів. Вирівнялася б економіка підприємства. У великому колективі ефективніше вирішувалися б питання соціального захисту, медичного обслуговування гірників, питання реабілітації персоналу тощо. За умови об'єднання в єдине ціле атомно-промислового комплексу негативні процеси на комбінаті нівелювалися б і за рахунок тарифу на електроенергію.

Це наша позиція, але ми хотіли почути думку трудового колективу, для цього виїжджали на промисловий майданчик СхідГЗК. На засіданні це питання розглядалося дуже детально, з урахуванням думки і фахівців, і працівників підприємства. Ми дійшли висновку, що єдино правильним за цих умов, з урахуванням того, що продукція ДП «СхідГЗК» є затребуваною тільки ДП НАЕК «Енергоатом», буде вибудувати між підприємствами інші відносини. Ми відчували підтримку народного депутата регіону Сергія Нагорняка і голови облдержадміністрації Андрія Назаренка, які з розумінням поставилися до цього важливого питання. А Назаренко ініціював проведення найбільш часом виїзного засідання ПЕКівського комітету ВРУ на одному з майданчиків, де проводиться видобуток урану, для вироблення рекомендацій для Кабінету Міністрів, Офісу Президента України, НКРЕ. Нас хвилює лише те, що керівництво комбінату займає сьогодні неконструктивну позицію — вони не бачать сенсу в об'єднанні.

Найближчим часом буде проведено загальну конференцію трудового колективу ДП «СхідГЗК», де узгодимо спільну позицію. Ми сподіваємося на прийняття рішення, яке сьогодні реально зможе врятувати підприємство від банкрутства, а можливо, й від ліквідації, про яку зацікавлені в цьому особи усе частіше кажуть.

Підготувала Лілія СОКОЛОВА

МІЖНАРОДНА ПРОФСПІЛКОВА СОЛІДАРНІСТЬ

Україна повинна уважати свої обов'язки
в отношении прав профспілок

В Брюсселі состоялся саммит Украина-ЕС. Европейская федерация профсоюзов общественного обслуживания (ЕФПОО) присоединилась к Европейской конфедерации профсоюзов (ЕКП) в требовании от украинских властей соблюдать свои обязательства в отношении социальных и профсоюзных прав, являющихся частью Соглашения об углубленной и всеобъемлющей свободной торговле. Поведение украинских властей по отношению к профсоюзам вызывает серьезную озабоченность. Несмотря на массовые протесты в Украине, власти продолжают проводить курс, направленный на оказание давления на профсоюзы. Нынешняя Европейская комиссия привержена социальному диалогу и укреплению коллективно-договорного регулирования. Это должно быть видно во всех направлениях ее политики.

Глобальные союзы усиливают давление

на правительства и корпорации,
призывая к изоляции военной хунты Мьянмы

Десять глобальных союзов, представляющих более 200 миллионов рабочих из разных стран, призывают профсоюзы во всем мире усилить давление на правительства и корпорации, чтобы помешать удовлетворению коммерческих интересов военной хунты Мьянмы.

Мы призываем профсоюзы и рабочих всего мира мобилизоваться и объединить усилия, чтобы поддержать народ Мьянмы и добиться изоляции главнокомандующего вооруженными силами Мьянмы старшего генерала Мин Аун Хлаина и других военачальников, ответственных за переворот.

Сегодня, памятуя о данной клятве противостоять глобальным силам, действующим против интересов трудящихся, лидеры глобального профсоюзного движения призывают:

- Совет Безопасности ООН ввести санкции против военного руководства, ответственного за переворот; санкции должны быть нацелены в том числе на экономический капитал, обеспечивающий доходы военных;
- Совет Безопасности ООН ввести международное эмбарго на поставки оружия в Мьянму;
- Европейский Союз отменить статус Мьянмы как страны-бенефициара торговых преференций в рамках программы «Все, кроме оружия» (EBA);

• международные компании, работающие в Мьянме, прекратить любые прямые или косвенные деловые отношения или финансовые связи с предприятиями, принадлежащими военным (подорожники можно найти в отчете Совета ООН по правам человека об экономических интересах вооруженных сил Мьянмы), и использовать свои рычаги воздействия, чтобы обеспечить освобождение арестованных, восстановление демократических институтов и гарантировать соблюдение прав человека и трудовых прав всех работников Мьянмы; кроме того, международные компании должны оказывать поддержку рабочим тех предприятий, деятельность которых ограничена, в том числе обеспечить защиту рабочих, протестующих против переворота.

Генеральный секретарь Международной конфедерации профсоюзов Шаран Барроу заявила, что профсоюзы потрясены захватом власти военными в Мьянме и сделают все, что в их силах, чтобы помешать успеху переворота.

«Для народа Мьянмы это чрезвычайно опасное время, поскольку военные пытаются пересмотреть правила в стране. Мы солидарны с народом Мьянмы и воздаем должное этим храбрым работникам, защищающим свою хрупкую демократию и протестующим против военного переворота. Мирное профсоюзное движение будет бороться за освобождение всех арестованных и за прекращение насилия и преследования людей. Виновные в перевороте должны быть подвергнуты изоляции», — заявила Барроу.

Мы призываем наши членские профсоюзы по все-

АТОМНИЙ ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ В ІСТОРІЇ

Перший український ядерний реактор

запрацював у Києві 12 лютого 1960-го. Його збудували у Київському інституті ядерних досліджень НАН України. Спорудження тривало три роки. Реактор розробила команда фізиків на чолі з академіком Ігорем Курчатовим. Метою проєкту було отримати потужний потік нейтронів. Його використовували для інших експериментів. Також реактор виробляв різні ізотопи, які потрібні були в промисловості та медицині.

2010-го ядерний реактор у Київському інституті ядерних досліджень НАН України модернізували. На ньому встановили сучасні системи управління та захисту. Створили нове сховище для відпрацьованого ядерного палива.

До речі, атомне ядро літію вперше розщепили у Харкові 10 жовтня 1932-го. Експеримент провів фізико-технічний ін-

титут. Ним започаткували ядерну фізику. За рік після заснування установи молоді українські вчені Антон Вальтер, Георгій Латішев, Олександр Лейпунський і Кирило Синельников утворили «високовольтну бригаду».

У ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФСПІЛОК УКРАЇНИ

Врегульовано питання

про зарахування до страхового стажу періоду одержання допомоги по частковому безробіттю

Зважаючи на те, що втрата страхового стажу впливає на рівень пенсійного забезпечення, а за певних обставин — і на право на пенсію, Федерація профспілок України зверталася до органів виконавчої влади стосовно необхідності внесення відповідних змін до законодавства.

Верховною Радою України було схвалено Закон України від 04.12.2020 р. №1071 «Про соціальну підтримку застрахованих осіб та суб'єктів господарювання на період здійснення обмежувальних протіепідемічних заходів, запроваджених з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2». Ним, зокрема, внесено зміни до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», згідно з якими до

страхового стажу при обчисленні пенсії, крім періоду отримання допомоги по безробіттю, зараховується і період отримання допомоги по частковому безробіттю, допомоги по частковому безробіттю на період карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України.

При цьому, за інформацією управління соціального страхування і пенсійного забезпечення апарату ФПУ, відповідно до пункту 3 розділу II Закону №1071, особи, яким призначено пенсію в період з 1 квітня 2020 року до набрання чинності Законом №1071 (тобто 10 грудня 2020 року), мають право на перерахунок (відповідно до їх заяви) пенсії для врахування до страхового стажу періоду одержання допомоги по частковому безробіттю, у т.ч. на період карантину.

Олексій КОРЕЦЬКИЙ

ЗВІТНІ КОНФЕРЕНЦІЇ ТРУДОВИХ КОЛЕКТИВІВ ТА ПРОФСПІЛКОВІ

Хмельницька АЕС

У ВП ХАЕС відбулися конференції трудових колективів та профспілкової, на яких підбито підсумки виконання Колективного договору між адміністрацією і трудовим колективом за 2020 рік, обговорено нагальні питання та подальші плани, а також обрано делегатів на конференції ДП НАЕК «Енергоатом».

Конференція трудового колективу відбулася за участю т.в.о. президента ДП НАЕК «Енергоатом» Петра Котіна, голови первинної профспілкової організації «Енергоатома» Олександра Лича.

Розпочинаючи конференцію, Петро Котін привітав делегатів та наголосив на важливості пуску енергоблоку №2 Хмельницької АЕС після ППР у важкий для енергосистеми час. Не обійшлося і без приємних сюрпризів: Грамотою Верховної Ради України за вагомий особистий внесок у забезпечення сталої роботи енергетичної галузі України керівник «Енергоатома» нагородив начальника реакторного цеху ВП ХАЕС Ігоря Гундара.

Підсумовуючи результати 2020 року, генеральний директор ВП ХАЕС Андрій Козюра зауважив: «2020 рік був складний, він розпочався із затягнутого ремонту енергоблоку №1 і викликів коронавірусу. Були складнощі з фінансуванням, але всі завдання, що стояли перед трудовим колективом Хмельницької АЕС, виконано». Керівник ХАЕС детально проаналізував виробничі показники діяльності, питання підготовки персоналу, охорони праці та здоров'я працівників, зазначивши, що Хмельницька АЕС виконала планове завдання з виробництва електроенергії більш ніж на 100%.

Підсумовуючи результати минулого року, Андрій Козюра акцентував увагу на реалізації планів соціальної політики,

зокрема, виплат матеріальної допомоги у зв'язку із виходом на пенсію, надання безкоштовного житла, а також безвідсоткових позик на покращення житлових умов. Згадав генеральний директор і про програму медичного страхування, пакет послуг якої щороку розширюється, а кількість бажаних застрахуватися збільшується. «Курс Енергокомпанії на поступове покращення фінансового стану працівників Хмельницької АЕС виконується», — наголосив Андрій Козюра.

На профспілковій конференції голова ППО ВП ХАЕС Михайло Гук доповів про роботу організації: «Минулий рік було позначено спільною кропіткою роботою адміністрації і профспілки не лише за столами переговорів, а й на тій частині поля, де наш голос буває почутим значно краще. Профспілковою стороною були організовані та проведені акції протесту в Києві, під час яких Президенту, Уряду і депутатам ВР України було висловлено рішучу позицію колективу

атомників боротися за право на гідну оплату результатів праці, за майбутнє атомної енергетики і енергетичну незалежність України».

До учасників конференцій звернувся голова первинної профспілкової організації «Енергоатома» Олександр Лич, який зауважив, що попри непроту фінансову ситуацію в Компанії, більш ніж на 100% виконано статтю кошторису соціального розвитку. «Це найкраще свідчення того, що Компанія розвивається у правильному напрямі. Сподіваюся, що і на державному рівні повернуться обличчям до стратегічно важливої галузі — атомної енергетики», — наголосив профспілковий лідер.

Делегати заслухали та взяли до відома висновки ревізійної комісії щодо фінансової діяльності профкому. Роботу об'єднаної профспілкової організації одноголосно визнали задовільною.

Южно-Український енергокомплекс

(Закінчення.)

Початок на 1-й стор.)

Заступник генерального директора ВП ЮУАЕС з економіки та фінансів Анжела Савастру наголосила: «На поточний рік бюджет фінансування, виділений на придбання ЗІЗ за напрямом «Охорона праці», становить всього 2% від фонду оплати праці. Це неприпустимо мало. Відповідні звернення направлені до адміністрації і головного інспектора, та це питання варто порушити також на колдоговірній конференції НАЕК «Енергоатом», аби проблема не залишилася непоміченою».

Голова профспілкової організації Сергій Снітков висловив подяку адміністрації підприємства і Компанії за турботу про персонал. Особливо це було відчутно під час загострення пандемії коронавірусу. Крім забезпечення засобами захисту, організації безпечного перевезення, облаштування прохідних дезінфікуючими тунелями, керівництво підприємства запровадило низку організаційних моментів для зменшення можливості інфікування працівників. А саме: змінили графіки роботи; частину персоналу перевели на дистанційну форму зайнятості; працівників блочних цв'яків управління, критично важливих для безпеки АЕС, ізолювали в ОРК «Іскра»; для підрядних організацій ввели додатковий контроль. Не стояла осторожно і профспілка. Було придбано засоби захисту, зокрема і для медиків, екран для рентген-апарата, мінілабораторію.

«Майже півмільйона гривень було спрямовано профкомом НАЕК на спецзасоби та спецодяг для медичних працівників ЮУАЕС та міської лікарні, рішенням профспілкового комітету ЮООП було виділено 150 тис., 170 тис. — від ЦК Атомпрофспілки», — відзвітував Сергій Снітков.

Навіть в умовах карантину на 100% виконано план з оздоровлення та літнього відпочинку персоналу, меншим обсягом, проте проводилися спортивні заходи.

Проблемним залишається питання забезпечення працівників житлом. 2020 року було надано лише дві цільові позички на придбання квартири на вторинному ринку (2019-го — 10). Делегати конференції підтримали пропозицію звернутися до керівництва Компанії з проханням збільшити фонд

на надання позик для придбання житла та вирішити питання добудови незавершених житлових будинків у містах-супутниках.

На конференції були озвучені пропозиції від цехів та підрозділів. Вони вивчаються, окремі вже взято в роботу. Також делегати підтримали звернення колективу будівельно-монтажного управління, працівники якого просять розглянути можливість встановлення їхнього преміювання на рівні персоналу промислово-виробничої групи. Вони, головним чином, виконують роботи, пов'язані з важкими і шкідливими умовами праці. Крім того, зайняті, переважно, на реконструкції та капітальному ремонті устаткування і систем, важливих для безпеки АЕС.

Одноголосно учасники засідання затвердили оновлені «Правила внутрішнього трудового розпорядку ВП ЮУАЕС» та проголосували за внесення до Колективного договору нового «Переліку професій і посад працівників ВП ЮУАЕС, зайнятих на роботах зі шкідливими умовами праці, де передбачена безоплатна видача молока» (це 147 робочих місць).

Було обрано делегатів на конференцію трудового колективу НАЕК «Енергоатом», яка цього року, ймовірно, відбудеться в онлайн-режимі та, згідно з прийнятою постановою, їм доручено проголосувати за пролонгацію Колективного договору ДП НАЕК «Енергоатом» на 2021–2022 роки. Також учасникам майбутньої конференції делеговано повноваження звернутися до адміністрації Компанії з проханням внести до інвестиційних програм відновлення бігових доріжок і трибун стадіону ККСС «Олімп» та велосипедно-пішохідної доріжки від м. Южноукраїнськ до ЮУАЕС.

Конференція одноголосно прийняла рішення, що Колективний договір у 2020 році в цілому виконано.

Без перерви, з доповненням складу учасників була проведена звітна конференція Южноукраїнської об'єднаної організації профспілок (ЮООП). До неї, крім персоналу АЕС, входять медики, працівники дитсадків, військові, пенсіонери — 37 первинних організацій загальною чисельністю 9 тисяч 875 осіб. Голова ЮООП Сергій Снітков доповів про роботу усіх комісій профко-

му, озвучив кількість реалізованих путівок на оздоровлення та відпочинок, результати спортивних досягнень та благої діяльності спілчан. Наголосив, що основну увагу профспілки було спрямовано на збереження цілісності трудового колективу, під-

тримку соціальної сфери, роботу з профактивом і молоддю. Голова профкому подякував колективу за активну життєву позицію та небайдужість до проблем літніх людей і дітей зі складними доллями. До акції «Ветеран» у 2020 році долучилося 65% персоналу енергокомплексу, тож за їхніми заявами цьогоріч на рахунок ветеранських організа-

цій АЕС і міста буде пере-раховано 951 тис. 360 грн. А благодійні акції зі збору коштів та речей для вихованців Рацинської та Березівської шкіл-інтернатів, а також Центру соціально-психологічної реабілітації дітей в Южноукраїнську дають можливість маленьким підшефним атомникам відчувати, що про них піклуються. Делегати заслухали та

взяли до відома висновки ревізійної комісії щодо фінансової діяльності профкому, підтримали список делегатів, обраних під час попереднього засідання, на конференцію ДП НАЕК «Енергоатом». Роботу об'єднаної профспілкової організації одноголосно визнали задовільною.

Олена РЕЗНИК
Фото автора

ЗВІТУВАЛИ ОРГАНІЗАЦІЇ МОЛОДІ

ЮУАЕС

У ВП «Южно-Українська АЕС» відбулася звітна конференція організації молоді первинної профспілкової організації (ОМ ППО) підприємства за 2020 рік. Активісти підбили підсумки роботи та визначилися з планами на поточний рік.

Наразі у ВП ЮУАЕС працюють 1674 атомники віком до 35 років. Це майже чверть колективу підприємства. Цьогоріч на конференції їх представили 48 делегатів. За словами голови молодіжної організації Михайла Костюченка, 2020 року доводилося пристосовуватися до нових реалій, що створила пандемія, та, попри цей челендж, більшість планів реалізувати вдалося.

За традицією на майданчику відбулися конкурси професійної майстерності та наукових доповідей. На жаль, через карантинні обмеження фіналі конкурсів, які мали б пройти на базі ВП РАЕС у Варшаві та Києві відповідно, було скасовано.

За підтримки Українського ядерного товариства було видано збірку наукових доповідей молодих фахівців ВП ЮУАЕС, в якій представлено 13 робіт переможців. Збірки передали бібліотекам Южноукраїнської ОТГ, до технічної бібліотеки підприємства і профільних вишів.

Молодим активістам вдалося провести низку спор-

тивних заходів: змагання з більярду, пляжного волейболу, спортивного орієнтування та пейнтболу. Вперше відбулися змагання з кіберспорту, а Спартакіаду Організації молоді Атомпрофспілки довелося скасувати.

Організація молоді продовжує брати активну участь у соціальних заходах, що проводяться під егідою профспілкового комітету. Під шефством ОМ перебуває Центр

соціально-психологічної реабілітації дітей міста Южноукраїнська. Торік було закуплено грилянди на ялинку та штори-ролети у дитячі спальні, іграшки до Дня Святого Миколая і проведено традиційний турнір з шашок.

У вересні представники молодіжної організації взяли участь у Форумі Атомпрофспілки та у Всеукраїнській акції протесту «СТОП трудовому

рабству», що відбулася 20 січня у Києві.

Члени організації підтвердили, що, попри нові виклики, рік видався достатньо насиченим і результат роботи одногласно було визнано задовільним. На завершення конференції молоді профспілки затвердили план роботи на поточний рік, але з правом на корегування Радою організації молоді. Бо які сюрпризи готує пандемія — невідомо.

ЗАЕС

У культурно-діловому центрі Запорізької АЕС відбулася звітна конференція організації молоді первинної профспілкової організації (ОМ ППО)

ВП ЗАЕС. Були озвучені досягнення минулого року, окреслені перспективні плани та зміни у складі Ради ОМ ППО ЗАЕС.

«Організація молоді Запорізької АЕС — це жива і динамічна структура, яка

об'єднує людей енергійних, творчих та небайдужих. Тому у її представників завжди є чимало корисних і цікавих ідей для урізноманітнення культурного і спортивного життя не лише атомників, а й усіх енергодарців», — зазначив голова організації молоді Запорізької АЕС Сергій Мошнік.

За підсумками звіту роботу організації молоді ППО ЗАЕС у 2020 році одноголосно визнано задовільною. Також затверджено зміни у складі молодіжної Ради та план робіт на 2021 рік.

На сьогоднішній день Запорізької АЕС — рушійна сила розвитку підприємства. Організація спортивних і культурно-масових заходів, профорієнтаційна робота зі студентською та учнівською молоддю спрямовані на популяризацію та підвищення іміджу ВП ЗАЕС, Компанії та атомної енергетики в цілому, на зростання науково-технічного потенціалу, підвищення кваліфікації молодих працівників та пропаганду здорового способу життя.

АТОМНІ СПОРТИВНІ ЮВІЛЕЇ

Кузня видатних спортсменів, здорового покоління амбітних людей

Тридцять п'ять років тому при профспілковій організації ХАЕС було утворено дитячо-юнацьку спортивну школу. За мету ставився фізичний розвиток дітей, чий батьки будують місто і ХАЕС. І мало хто міг собі уявити, що ДЮСШ стане кузницею видатних спортсменів, прославить Нетішин на Всеукраїнській та світовій арені.

(Матеріал у наступному номері)

15 ЛЮТОГО — ДЕНЬ ВШАНУВАННЯ УЧАСНИКІВ БОЙОВИХ ДІЙ НА ТЕРИТОРІЇ ІНШИХ ДЕРЖАВ

Уклін вам, герої-солдати афганської війни

З вікна моєї пам'яті Афган
У світ вдивився гнівними очима —
Ці тисячі смертей і сотні ран
В могилах і у мене за плечима.
Коляску крутить інвалід війни
По нервах парків і німих майданів,
З чиєї це проклятої вини
Отвергнув біль і сні боїв в Афгані.
За чий це меркантильний інтерес
Москва в чужу країну посилала,
Щоб в когось замість ніг скрипів протез
Й додому мати сина не дждала.
У голові клубочиться туман...
Йду на вогонь! — лунає в горах знову,
І пострілами снайперський душман
Влучає в ціль і прямо в смертну змову.
Він захищав себе й афганський край,
А що робила там орда російська,
Насильно гнавши в пекло, а не в рай,
Полки свого загарбницького війська.
Афганістан на нас не нападав
І не просив ніякої підмоги,
Це Кремль вчепився в горло, як удав,

В чужі афганські здиблені чертоги.
А наш солдат туди повинен йти,
Куди завдання дасть йому держава,
Він дав присягу й нею осятив
Свою усю армійську службу й право.
За дев'ять років ця страшна війна
Перекрутила майже двісті тисяч,
І на Москві лежить уся вина,
Брежнєв й ганьба, яких вже не зрєкся.
За всі могили і хрести німі
Чорнить тавро всю владу комуністів,
О як болять мені літа сумні
І тих часів лихі печальні вісті!
Вклоняюсь низько мертвим і живим
І шлю осанну вам, святі солдати,
Хто посивів, як попелястий дим,
У смерчах битв, куди вели комбати.
Тепер цей ваш психологічний стан,
Крім вас, ніхто в житті не зрозуміє,
При однім слові цим «Афганістан»...
В учасників боїв душа німіє.
І щоб полегшити вам сум і біль,
Дарую щиро квіти зі сльозами,

Хай вас ця сніжна біла заметіль
Цілує в сконі ніжними вустами.

Олександр ДЕМИДЕНКО

МОЛОДІ ТА ЗАКОХАНІ

Про що мовчиш? Про нас...

До Дня всіх закоханих організація молоді Запорізької АЕС започаткувала цікавий проєкт: «Історія нашого кохання!» Він проводиться у відеоформаті. Переможці визначатимуться онлайн-голосуванням. Заявки для участі подали шість пар. Їх об'єднує, звісно, кохання і... праця на Запорізькій АЕС. Результати оприлюднять значно пізніше, а зараз — коротко про кожну пару.

Справжня любов — це довіра

Тетяна працює в ЦТАВ. Володимир — в ЕП. Це сім'я Літвінових. Обоє навчалися в СНУЯЕтаП. Йому сподобався її неспокійний, щирий інтерес до нових людей, чесна, мила усмішка, а ще очі, в яких завжди блиск якоїсь дитячої радості. А вона відзначила його сміливість і наполегливість у бесідах, розум... На першу зустріч причепурилася: пальто, модна зачіска — волосся до плечей, розмови на цікаві теми... Атмосферу першого побачення чудово доповнював місячний вечір і плескіт хвиль Чорного моря.

Їх справжня любов з'явилася після відчуття довіри одне до одного й усвідомлення, що поруч — твоя людина, з якою дивитися в одному напрямі. Не боїшся схибити, бо є впевненість, що тебе завжди підтримають і повернуть на правильний шлях.

Доленосне знайомство на зупинці

Ольга та Сергій Бондаренки. Вона працює в ПКП. Він — в ЕП. Їхня історія — додаткове ствердження відомого постулату, що для доленосних знайомств не потрібно чогось неймовірного. Вони просто чекали троллейбус похмурого дощового дня. Довго чекали... Вона сіла на лавку з книжкою, щоб повторити екзаменаційні питання й заплющила очі. Всім відомо, яким чудовим снопіднімним володіють лекційні матеріали. А розбудив її приємний голос хлопця, котрий так щиро всміхався, коли вона підходила до зупинки.

Вони проїхалися разом майже до кінцевої. І коли вона виходила, він вклав їй у долоньку папірець з номером телефону. Дівчина довго не наважувалася зателефонувати, але коли переборолала страх, почула знайомий голос і радість, з якою він їй відгукнувся, все миттєво закрутилось у вальси приємного відчуття...

Ми надихаємо одне одного — і в цьому наша сила

Наталія Кисельова та Ярослав Погребний працюють у ЦТАВ. До шлюбу вони досить довго знали одне одного, навчалися в одній групі в СНУЯЕтаП, дружили, відпочивали в одній компанії. Він привабив її своєю турботою. Вона добре пам'ятає, з якою увагою він обтрусив пісок з її шльопок, коли всі почали збиратися з пляжу. І так у всьому... «Ярослав дуже організована людина: в роботі й у сімейному житті, — ділиться Наталія. — Усе в нього на своїх місцях. А ще він пунктуальний і сильний духом». А чоловік цінує дружину за те, що вона вірить в нього та спонукає до дій. Ця родина вважає, що їм щастить, бо поборалися на Синайській горі в день Св. Катерини. В історії християнства її першу повінчали і саме в цьому місці. Звідси й духовний зв'язок, на думку молодят. Гадаю, їх можна так назвати, бо поборалися зовсім недавно — 7 грудня 2020 року.

Вона заглянула в саму душу! І я пропав...

Ксенія Кадирлєєва працює у ВРХЛ, Володимир Кадирлєєв — в ЕЦ. А познайомилися вони на дні народження.

— Я запросив її на танець, — згадує Володимир. — Вона взяла мене за руку, міцно стиснула... Подивилася мені в очі так щиро й проникливо, ніби заглянула в саму душу. З того моменту я зрозумів, що пропав. Та й не дуже опирався.

А для Ксенії незабутнім стало їх перше побачення. Коли вони зустрілися лише вдвох. «Ми прогулювалися, багато розмовляли, сміялися, а потім Вова вирішив зіграти мені на гітарі. Ми сиділи на березі моря під зоряним небом і співали наші улюблені пісні. Це було так романтично. Найкраще кохання в моєму житті!»

Усі ріки почуттів — в єдине море...

Катерина Топалова працює в УСР, а Євген Топалов — у хімічному цеху. Познайомилися вони на весіллі у друзів. Серед музичного гомону та веселощів він чув лише її дзвінкий голос. А щира усмішка та блакитні очі змусили його серце битися частіше. Це було поетична пара. Ось послухайте їх діалог.

Женя: — Чому саме я?

Катя: — Ти змив усі ріки моїх почуттів об'єднати в єдине море. Ти змінив мене своїм коханням! Поруч з тобою я дихаю на повні груди.

Женя: — Ти єдина побачила мою душу і подарувала ту ніжність, якої мені не вистачало. Кожен день, прожитий разом з тобою, дає мені розуміння, що саме тебе я чекав усе своє життя!

Катя: — Про що мовчиш? Женя: — Про нас... У нас попереду незліченна кількість сповнених щастям днів. Хоча, на жаль, не завжди все буває безжмарно...

Катя: — Та що більше ми долаємо життєвих перешкод, то сильніше наше кохання!

Батьківство — серйозна перевірка на кохання
Ірина та Андрій Микитчуки разом уже 16 років.

Вона працює в ЕП, він — у гідроцеху. Їх любов пройшла серйозну перевірку. В родині підрастають двоє синовчиків. А закрутилося все з того першого танцю на день народження у друзів!

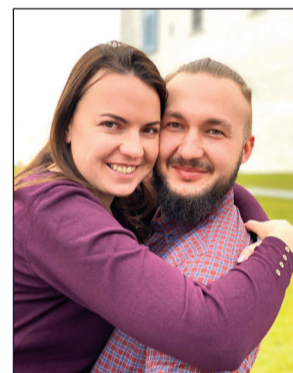
Подружжя вважає, що не буває якихось цукерково-букетних періодів, побутової залежності та всього тако-

Ксенія та Володимир КАДИРЛЄВІ

Катерина та Євген ТОПАЛОВИ

Тетяна та Володимир ЛІТВІНОВИ

Ірина та Андрій МИКИТЧУКИ

Ольга та Сергій БОНДАРЕНКИ

Наталія КИСЕЛЬОВА та Ярослав ПОГРЕБНИЙ

Відсутність інформації про зроблену профспілковою організацією справу — це відсутність самої справи!

Засновник: Професійна спілка працівників атомної енергетики та промисловості України
Видавець: Редакція газети «Атомник України»

Поштова адреса редакції: вул. Хрещатик, 22, а/с 393 м. Київ, 01001
Газета «Атомник України»

Головний редактор
Людмила ГАП'ЮК
Телефон: (044) 205-74-20
E-mail: atomnik@union.kiev.ua
atomnik@gmail.com
http://www.atomprofspilka.info

Газета виходить щотижня
Індекс — 21766

За точність викладених фактів відповідальність несе автор
Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій
При передруку посилання на «Атомник України» обов'язкове

Свідоцтво про реєстрацію
КВ №4480 від 21.08.2000 року
Газета віддрукована
у ТОВ «МЕГА-ПОЛІГРАФ»:
04073, м. Київ,
вул. Марка Вовчка, 12/14.
Тираж 5000